МЕТОДОЛОГИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР НА ОПЕРАЦИИ

1. Основни параметри	
Управляващ орган	Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност”, Министерство на иновациите и растежа
Програма	**Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027 (ПКИП)**
Приоритет	Приоритет 6. Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности
Специфична цел	Специфична цел: RSO1.7. „Подобряване на промишления капацитет за насърчаване на отбранителните способности, като се дава приоритет на способностите с двойна употреба (ЕФРР)”
Наименование на процедурата/процедурите	**Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности**
Цел	Да насърчи инвестициите за подобряване на промишления капацитет на предприятията, произвеждащи продукти, свързани с отбраната[1], както и изделия с двойна употреба[2], и по този начин да увеличи приноса им за повишаване на отбранителните способности и укрепване на националния и съюзния възпиращ потенциал.
Обосновка	Предвид динамичните промени в глобалната среда и свързаните с тях нови предизвикателства и рискове пред стабилността и дългосрочната сигурност на Съюза, в заключенията на Европейския съвет от 6 март 2025 г. европейските лидери постигнаха консенсус относно необходимостта от съвместни усилия на национално и европейско ниво за повишаване на отбранителния капацитет и готовността на Съюза за бърз и ефективен отговор в случаите на кризи, представляващи непосредствена заплаха за мира в Европа. В продължение на тази позиция, на 19 март 2025 г., Европейската комисия

[1] Съгласно §2, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба (ЗЕКПСОИТДУ) „продукт, свързан с отбраната” е продукт, включен в Общия списък на оръжията на Европейския съюз.

[2] Съгласно §2, т. 2 от Допълнителните разпоредби на (ЗЕКПСОИТДУ) „изделия с двойна употреба” е понятие по смисъла на чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) 2021/821, а именно: „изделия с двойна употреба“ означава изделия, включително софтуер и технология, които могат да се използват както за граждански, така и за военни цели, и включва изделия, които могат да бъдат използвани за проектиране, разработване, производство или употреба на ядрени, химически или биологични оръжия, или техни носители, включително всички изделия, които могат да се прилагат както за невзривна употреба, така и по какъвто и да било начин, подпомагащ производството на ядрени оръжия или други ядрени взривни устройства. Изпълнението на настоящата процедура се отнася до „изделията с двойна употреба”, включени в Списъка на изделията с двойна употреба, представляващ Приложение I към Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета.

	представи своята „Бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.”[3]. Тя поставя силен акцент върху необходимостта от увеличаване на финансирането и стимулите за подпомагане на държавите членки да мобилизират и изразходват повече ресурси за засилване на отбранителната им готовност. В Съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Сборен пакет от мерки за отбранителната готовност”[4] от 17 юни 2025 г. е посочено, че „отбранителната готовност следва да се разбира като способността на държавите членки и отбранителната промишленост на Съюза да предвиждат кризи, свързани с отбраната, да ги предотвратяват и да реагират на тях”. В същия документ е посочено също, че „отбранителната готовност зависи от наличието на капацитет на отбранителната промишленост, необходим за придобиване и поддържане на ресурсите, способностите и инфраструктурата, които са нужни за ефективна и гъвкава реакция при кризи и за свързаните с тях действия на държавите членки, както и за възпиране на потенциални заплахи чрез надеждна подготвеност”. В този контекст, Стратегията за развитие на българската отбранително - технологична индустриална база (БОТИБ)[5], чийто хоризонт е до 2030 г., предвижда да се постигне качествена промяна в продуктовата структура, обема и ефективността на производството, както и експорта на български продукти, свързани с отбраната. От гл. т. на необходимите за това инвестиции, следва да се отчете, че съпоставено с останалите държави - членки на ЕС, българските предприятия имат сравнително слабо участие в създаването и доставката на отбранителни продукти. Според Стратегията военната продукция, реализирана в страните от ЕС и Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), не надхвърля 10% от общия износ на български отбранителни продукти. Това затруднява пълноценната интеграция на страната в новия контекст за приоритетно засилване на съюзния отбранителен капацитет. Потенциалът на България в областта на производството на изделия с двойна употреба, които могат да се използват както за граждански, така и за военни цели, също не е достатъчно оползотворен. От друга страна, именно капацитетът по отношение на изделията с двойна употреба се разглежда като ключов, от гл. т. на готовността за ефективна реакция в условията на настоящите промени в средата за сигурност в Европа. Предвид посочените предизвикателства, настоящата процедура по линия на ПКИП е пряко насочена към увеличаване на инвестициите в активи за подобряване на промишления капацитет на българските предприятия от отбранително-технологичния сектор, както и на тези произвеждащи изделията с двойна употреба. Пряката подкрепа за производствени инвестиции в предприятията по настоящата процедура допълва финансирането по линия на Фонда за справедлив преход (ФСП) чрез Програма „Развитие на регионите” 2021-2027 (ПРР), насочено към създаването на Център за върхови постижения в гр. Казанлък с цел насърчаване на иновациите в областта на отбранителните технологии и решенията с двойна употреба. Инвестициите по настоящата мярка допълват и подкрепата, осигурена по Програма „Научни изследвания,

[3] Бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г. – документът е достъпен в края на следния линк: https://commission.europa.eu/topics/defence/future-european-defence_bg.

[4] Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Сборен пакет от мерки за отбранителната готовност” COM(2025l)820 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52025DC0820.

[5] Стратегия за развитие на българската отбранително - технологична индустриална база (БОТИБ): https://www.micmrc.government.bg/bg/programs.

	иновации и дигитализация за интелигентна трансформация” 2021-2027 (ПНИИДИТ) за създаването на Център за иновации в отбраната, ориентиран към стимулиране на научните изследвания и иновациите изключително в областта на технологиите с двойно предназначение.
Очаквани резултати	Очакваните резултати от подкрепата по процедурата се изразяват в нарастване на броя на предприятията, които подобряват промишления си капацитет за производство на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба, и по този начин допринасят за повишаване на националния и съюзен отбранителен потенциал.
Продължителност на процедурата/процедурите	2025 г. – 2028 г.
Териториален обхват	Проектите по процедурата следва да бъдат изпълнени на територията на Република България.
Бюджет (ЕФРР и национален)	

Категория регион	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Средства от Европейския фонд за регионално развитие	Национално съфинансиране
Регион в преход - Югозападен район на планиране (ЮЗР)	8 401 137.04 евро	6 720 909.63 евро	1 680 227.41 евро
По-слабо развити региони[6]	108 644 452.71 евро	103 212 230.07 евро	5 432 222.64 евро
Общо (за региона в преход – ЮЗР и за по-слабо развитите региони):	**117 045 589.75 евро**	**109 933 139.70 евро**	**7 112 450.05 евро**
Разпределението на бюджета на процедурата по категории предприятия (микро, малки, средни и големи предприятия) ще бъде конкретизирано в Условията за кандидатстване.			

Режим на държавна/минимална помощ	Помощта по процедурата ще се предоставя при условията на: 1) „Регионална инвестиционна помощ” съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014);

[6] „По-слабо развити региони” са районите на планиране извън Югозападен район, както следва: Северозападен район (СЗР), Северен централен район (СЦР), Североизточен район (СИР), Югоизточен район (ЮИР) и Южен централен район (ЮЦР).

	2) „Минимална помощ” (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта „de minimis”. При избран режим „минимална помощ”, максималният размер на помощта за едно и също предприятие в режим „de minimis”, за която се кандидатства, заедно с другите получени минимални помощи от кандидата не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро (586 749 лв.) за период от 3 (три) предходни години, считано от датата на предоставяне на помощта.
2. Методология и критерии за подбор на операции	
Вид процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	Ще се прилага процедура чрез подбор на проектни предложения съгласно чл. 25, ал. 1, т. 1 и чл. 29, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).
Изисквания за допустимост на кандидатите	**1)** Да са **търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство**; **2)** Да са **регистрирани не по-късно от 31.12.2022 г.** **3) Да са микро, малки или средни предприятия** по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията относно определението за микро-, малки и средни предприятия *или* **да са големи предприятия**. **4) Да са реализирали нетни приходи от продажби** за съответната категория предприятие в размер съгласно посоченото в Условията за кандидатстване. **5) Да са заявили подкрепа по процедурата за икономическа дейност, която попада в сектор С „Преработваща промишленост”** *или* в **Сектор J „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти. Далекосъобщения” – само раздел 62 „Дейности в областта на информационните технологии” или раздел 63 „Информационни услуги”** от Сектор J *или* **в Сектор М „Професионални дейности и научни изследвания”** съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на Националния статистически институт.
Изисквания за допустимост на партньорите *(ако е приложимо)*	Неприложимо.
Допустими проекти/дейности	**По процедурата е допустима:** - Дейност за подобряване на промишления капацитет на предприятията за производство на продукти, свързани с отбраната и/или изделия с двойна употреба. Дейността включва придобиването на активи - дълготрайни материални активи (ДМА) и/или дълготрайни нематериални активи (ДНА), които осигуряват подобряване на промишления капацитет на предприятията за:

	- производство на продукт/и, свързан/и с отбраната, включен/и в Общия списък на оръжията на Европейския съюз, *и/или* - производство на изделие/я с двойна употреба, включен/и в Списъка на изделията с двойна употреба съгласно Приложение I към Регламент (ЕС) 2021/821.
Допустими разходи	1) Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА), които осигуряват подобряване на промишления капацитет на предприятията за производство на продукт/и, свързан/и с отбраната и/или изделие/я с двойна употреба. 2) Разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА), осигуряващи подобряване на промишления капацитет на предприятията за производство на продукт/и, свързан/и с отбраната и/или изделие/я с двойна употреба.
Минимален размер на помощта	100 000,00 лв. / 51 129,19 евро *(независимо от избрания режим на „минимална помощ" (de minimis) или „регионална инвестиционна помощ")*
Максимален размер на помощта	1) Максимален размер на помощта при избран режим „минимална помощ" (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 – 586 749,00 лв. / 300 000 евро *(за всички категории предприятия).* 2) Максимален размер на помощта при избран режим „регионална инвестиционна помощ" съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 – 7 000 000 лв. / 3 579 043,17 евро.
Интензитет на помощта	- Максимален интензитет на безвъзмездната финансова помощ – до 70 % от общите допустими разходи по проекта при избран режим „минимална помощ" (de minimis). - Максималният интензитет на помощта при избран режим „регионална инвестиционна помощ" е в зависимост от категорията на предприятието – кандидат и мястото на изпълнение на проекта в съответствие с Картата на регионалните помощи на Република България за периода 2022-2027 г.[7] Най-висок интензитет – до 70% от общите допустими разходи по проекта, е приложим за кандидатите – микро и малки предприятия за изпълнението на проекти с място на изпълнение извън региона в преход (ЮЗР).
Кръстосано финансиране *(ако е приложимо)*	Неприложимо.
Критерии за подбор/ оценка на съответствието	**I. Приоритизиране на проекти**: | 1. Принос на проекта за подобряване на капацитета за производство на изделия с двойна употреба. | 5 т. 2. Съответствие със стандарти на НАТО. | 5 т. **Общ брой точки по критериите от Раздел I:** | **10 т.** **II. Финансова стабилност на кандидата:** |

[7] Картата на регионалните помощи на Република България за периода 2022 г. - 2027 г. и нейните изменения са публикувани на: https://stateaid.minfin.bg/bg/432.

	1. Претеглен коефициент на рентабилност на EBITDA за 2022 г., 2023 г. и 2024 г.	10 т.
	2. Съпоставимост между претеглената стойност на EBITDA за 2022 г., 2023 г. и 2024 г. и стойността на общите допустими разходи по проекта.	5 т.
	3. Претеглен коефициент на брутната добавена стойност за 2022 г., 2023 г. и 2024 г.	10 т.
	4. Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи за 2022 г., 2023 г. и 2024 г.	5 т.
	Общ брой точки по критериите от Раздел II:	**30 т.**
	III. Бюджет на проекта:	
	1. Бюджет на проекта	5 т.
	Общ брой точки по критериите от Раздел III:	**5 т.**
	Общ брой точки по критериите от Раздел I, II и III:	**45 т.**
Индикатори	**Показатели за резултат**: ✓ Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т. ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти). **Показатели за крайния продукт:** ✓ Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия); ✓ Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства; ✓ Подкрепяни предприятия, свързани предимно с насърчаване на двойната употреба и отбранителните способности (RearmEU).	